

معرفی مبدل چند خروجی SIMO و طراحی کنترل کننده چندمتغیره به منظور به کارگیری در واحد ناوبری اینرسی

مجید عباسی^۱، احمد عفیفی^۲، محمدرضا علیزاده پهلوانی^۳

ادانشجوی دکتری، مجتمع دانشگاهی برق و الکترونیک، دانشگاه مالک اشتر، تهران

۲ دانشیار، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، مجتمع دانشگاهی برق و الکترونیک، ایران

۳ دانشیار، دانشگاه صنعتی مالک اشتر، مجتمع دانشگاهی برق و الکترونیک، ایران
mr_alizadehp@mut.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۱۰/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۳/۰۳

چکیده

منبع تغذیه‌ای که بتواند با داشتن ابعادی کوچک چندین ولتاژ DC ایجاد کند، گزینه‌ای مناسب جهت تأمین توان در یک واحد ناوبری اینرسی است. یک نمونه مناسب برای این دسته از مبدل‌ها، مبدل تک القاگر چند خروجی^۱ می‌باشد. مبدل‌های SIMO توان لازم برای بهره‌برداری در مواردی که نیاز به چند سطح ولتاژی خروجی قابل کنترل است فراهم می‌آورند. در این مقاله، کنترل چندمتغیره یک مبدل از خانواده SIMO مبتنی بر مدل فلوگراف سیگنال بررسی شده است. این مقاله به بررسی ساختار باک / باک یک مبدل سوئیچینگ SIMO پرداخته تا با طراحی کنترل کننده مناسب مشکل رایج تنظیم متقابله^۲ خروجی‌های آن را حل کند. مدل کردن این نوع از مبدل‌ها جهت طراحی کنترل کننده بهدلیل نحوه عملکرد و تعداد زیاد المان‌ها و خروجی‌ها از پیچیدگی خاصی برخوردار است. از طرفی طراحی کنترل کننده‌ای که بتواند خروجی‌ها را به صورت مستقل کنترل کند، مستلزم داشتن مدل دقیق از رفتار این نوع از مبدل‌هاست. در این مقاله ساختار باک / باک با استفاده از روش فلوگراف سیگنال^۳ مدل شده و مقایسه‌ای مابین روش ارائه شده با روش میانگین فضای حالت ارائه شده است. سپس با استفاده از کنترل سیستم‌های چندمتغیره، کنترل کننده مناسب جهت حذف مشکل تنظیم متقابله طراحی شده و نتایج شبیه‌سازی آن ارائه شده است.

واژگان کلیدی

سیستم توان فضاییما، مبدل SIMO، کنترل چندمتغیره، سیکل کاری، مدل سیگنال کوچک

۱. مقدمه

سطوح ولتاژی متعددی به منظور تغذیه پردازنده‌ها و مازول‌های مختلف خود نیاز دارند تا امکان عملکردهای مختلف در حین انجام

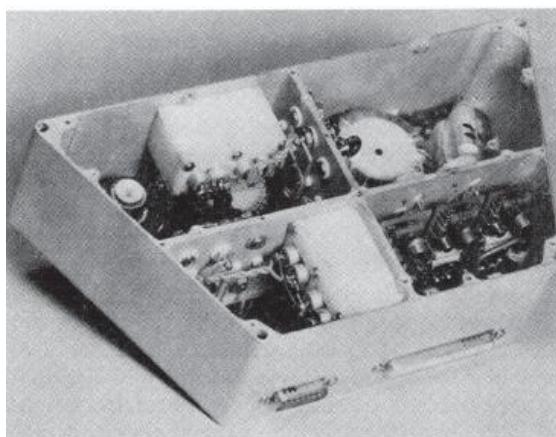
بی‌تردید بخش تأمین توان قسمت‌های الکترونیکی در یک سیستم ناوبری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. سیستم‌های ناوبری به

روش حداقل به N سلف یا سیمپیج نیاز دارند که سبب حجم شدن و پرهزینه شدن آن می‌شود.

نوع دیگری از مبدل‌های چند خروجی DC-DC مبدل‌هایی با یک القاگر و چند خروجی است که به اختصار SIMO نامیده می‌شوند. بهره‌گیری از تنها یک القاگر یکی از بزرگترین مزایای این نوع از مبدل‌های است که کاربرد آنها را در طراحی‌های توان پایین On-Chip توجیه‌پذیر می‌نماید [۱۱-۱۳]. از دیگر مزایای استفاده از این نوع از مبدل‌ها امکان کنترل خروجی‌ها به صورت کاملاً مستقل، حجم و هزینه پایین می‌باشد.

در کنار مزایای مطرح شده مبدل‌های SIMO، نحوه کنترل مجزا هر خروجی یکی از مهم‌ترین مسائلی است که طراحان در طراحی یک مبدل SIMO با آن مواجه‌اند. کنترل این نوع از مبدل‌ها باید به‌گونه‌ای باشد که هر خروجی بتواند به طور مجزا ولتاژ پایداری ایجاد نماید؛ صرف‌نظر از اینکه خروجی‌های دیگر در چه وضعیتی قرار داشته باشند. از طرفی تغییرات مختلف بار در هر خروجی باید به طور کامل و مستقل کنترل شود. اگر ولتاژ خروجی یکی از زیر مبدل‌ها^۷ تحت تأثیر تغییرات بار در زیر مبدل دیگر باشد، پدیده تنظیم متقابل اتفاق می‌افتد که در بدترین حالت باعث ناپایداری مبدل خواهد شد [۱۱]. از این‌رو مدل‌کردن و طراحی یک کنترل‌کننده مناسب برای یک مبدل DC-DC چندخروجی از اهمیت بالایی برخوردار است [۱۲، ۱۴].

اولین مرحله از طراحی یک کنترل‌کننده مناسب برای مبدل‌های DC-DC تحلیل آنها بر اساس یک مدل دقیق است. مدل‌کردن مبدل‌هایی مانند یک مبدل SIMO به دلیل پیچیدگی بالا و با افزایش المان‌های آن دشواری خاصی دارد.

شکل ۲. منبع تغذیه طراحی شده که در سال ۱۹۶۶ در فضایپیمای AIMP مورد استفاده قرار گرفت [۱]

وظیفه اصلی وسیله میسر گردد. در سیستم توان فضایپیما باید بهطور همزمان سطح ولتاژ بالاتر، پایین‌تر یا حتی منفی از یک باطری تولید شود [۱]. به عنوان مثال در یک واحد ناوبری اینرسی نمونه، از ولتاژ ورودی ۲۷ ولت الی ۱۸ ولت هشت ولتاژ با پلاریته‌های مختلف و سطوح متفاوت ایجاد می‌شود.

از اولین نمونه کابردۀای منابع تغذیه سوئیچینگ در حوزه ناوبری می‌توان به فضایپیمای AIMP^۸ اشاره کرد (شکل ۱) [۱] که در آن از یک منبع تغذیه چندخروجی رایج در راستای ایجاد ولتاژهای خروجی استفاده شده است (شکل ۲).

با گذر زمان کارهای متعدد دیگری در زمینه بهبود عملکرد منابع تغذیه با هدف به کارگیری در حوزه هوافضا انجام شد که می‌توان به [۲-۵] اشاره نمود. از دیگر کابردۀای این دسته از منابع تغذیه می‌توان از نمایشگرهای تخت LED نام برد [۶]. در عین حال منابع تغذیه دوقطبی^۹ در کابردۀای چون دیودهای انتشاردهنده نور ارگانیک^{۱۰} از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند [۷-۸].

روش مرسوم برای ایجاد N ولتاژ خروجی از یک منبع DC استفاده از N مبدل DC-DC مجزا یا بهره‌گیری از یک ترانسفورماتور با N سیمپیج در خروجی است [۹-۱۰]. روش اول نیازمند استفاده از تعداد زیاد المان‌های کنترل و المان‌های قدرت است که هزینه سیستم را بالا می‌برد. در روش دوم نیز این امکان وجود ندارد که خروجی‌ها را به طور اختصاصی برای داشتن ولتاژی دقیق کنترل نمود و این موضوع محدودیت بزرگی در مواردی که به خروجی‌های مختلف و دقیق نیاز دارند محاسب می‌شود. از طرفی اندوکتانس نشستی و اثر کوبلینگ متقابل سیمپیج‌های ترانسفورمر مشکلاتی را به همراه خواهد داشت. بعلاوه هر دو

شکل ۱. تصویری از فضایپیمای AIMP در حال آماده‌سازی نهایی از اولین نمونه کابردۀای منابع تغذیه سوئیچینگ در حوزه ناوبری

مزایای عمدۀ آن بهحساب می‌آیند. هرچند پیچیدگی و شاید مباحث مربوط به نویز یا سازگاری الکترومغناطیسی را بتوان از معایب آن در مقایسه با روش رایج ترانسفورمری بهحساب آورد، اما با انجام تمهیدات نمچندان پیچیده EMC می‌توان این مشکلات را بهراحتی مرتفع کرد. از طرفی استفاده از روش فلوگراف سیگنال بهعنوان روشی کارآمد در جهت مدل کردن این دسته از مبدل‌ها تاکنون گزارش نشده است. همچنین بهره‌گیری از مباحث کنترل چندمتغیره بهمنظور حذف پدیده تنظیم متقابل را نیز می‌توان بهعنوان راهکاری بهمنظور بهبود عملکرد مبدل‌های چند خروجی معرفی کرد. در ادامه، نتایج دکوپله‌سازی مشاهده و به طراحی کنترل کننده مناسب پرداخته شده است. نتایج حاصل از مدل‌های ارائه شده با نتایج حاصل از شبیه‌سازی مدل سوئیچینگ مبدل‌ها در نرم‌افزار MATLAB مقایسه می‌گردد. همچنین نتایج حاصل از تغییرات بار قبل و پس از دکوپله کردن و کنترل مبدل‌ها در نرم‌افزار MATLAB ارائه و مقایسه و ارزیابی خواهند شد.

۲. مبدل SIMO باک / باک

ایده اولیه ساخت مبدل SIMO در [۲۷] ارائه شده است. پس از آن ساختارهای دیگری از مبدل‌های SIMO معرفی شده‌اند که می‌توان به [۲۹-۲۸] اشاره کرد. از این خانواده از مبدل‌ها یک مبدل تک القاگر با دو خروجی^۱ باک / باک در شکل ۳ نمایش داده شده است که با فرکانس $f=I/T$ و در مد CCM کار می‌کند. سوئیچ S_0 مکمل سوئیچ S' است. سوئیچ‌های S_0 و S_2 بهتریب در بازه‌های زمانی D_0T و D_2T روشن می‌شوند که $D_2 = I - (D_0 + D_1)$ نمودار زمانی روشن شدن سوئیچ‌ها بهمراه جریان القاگر مبدل SIMO از نوع باک / باک در شکل ۴ نمایش داده شده است. با استفاده از محدودیت بالا و لتاژ - زمانی القاگر داریم:

$$D_0(V_{in} - V_{o1}) - (D_1 - D_0)V_{o1} - D_2V_{o2} = 0 \quad (1)$$

که V_{in} ولتاژ ورودی و V_{o1} و V_{o2} ولتاژهای خروجی می‌باشند.

بنابراین V_{o2} را از رابطه ۱ می‌توان نوشت:

$$V_{o2} = \frac{D_0V_{in} - D_1V_{o1}}{D_2} \quad (2)$$

با توجه به شکل ۴ متوسط جریان خروجی‌ها عبارت‌اند از:

$$I_{ave1} = \frac{(i_m + i_n)}{2} D_0 + \frac{(i_n + i_p)}{2} (D_1 - D_0) = \frac{V_{o1}}{R_1} \quad (3)$$

$$I_{ave2} = \frac{(i_m + i_p)}{2} D_2 = \frac{V_{o2}}{R_2} \quad (4)$$

عموماً از روش مدل کردن مبتنی بر میانگین فضای حالت برای مدل کردن منابع DC-DC استفاده می‌شود. در صورت افزایش تعداد المان‌ها، سوئیچ‌ها و تعداد مراحل عملکرد مبدل استفاده از این روش مستلزم محاسبات ریاضی و جبری بالایی است که فرایند مدل کردن را سخت و دشوار می‌کند. از طرفی در صورت تغییرات بالای جریان القاگر، این روش نمی‌تواند مدل دقیقی از عملکرد سیستم ارائه دهد [۱۵-۱۷]. از این‌رو در [۱۸] روشی بهعنوان روش میانگین‌گیری فضای حالت مبتنی بر تغییرات جریان ارائه شده است. در این روش اطلاعات دقیقی از نحوه عملکرد مبدل و پارامترهای مهم جریان مانند بیشینه و کمینه آن مورد نیاز است که خود منجر بر افزایش محاسبات ریاضی می‌شود. بعلاوه در صورت افزایش تعداد المان‌ها یا خروجی‌ها این روش بسیار پیچیده و خسته‌کننده می‌باشد که احتمال وقوع خطأ در حین مدل کردن را افزایش می‌دهد. از طرفی مدل به‌دست آمده رفتار سیگنال بزرگ سیستم را پیش‌بینی نمی‌کند. روش‌های دیگری از مدل کردن در [۱۹-۲۰] معرفی شده‌اند که این روش‌ها نیز نیازمند محاسبات ریاضی سنگینی می‌باشند. مشکلات مطرح شده را می‌توان با استفاده از روش مدل کردن فلوگراف سیگنال (SFG) حل کرد [۲۱-۲۴].

پس از مدل کردن این نوع از مبدل‌ها باید یک کنترل کننده مناسب جهت افزایش سرعت و کاهش پدیده تنظیم متقابل ارائه شود. دیدگاه‌های متنوعی برای کنترل این دسته از مبدل‌ها ارائه شده‌اند که می‌توان به [۲۵-۲۶] اشاره کرد. در این مقاله و در ابتدا یک مبدل SIMO نوع باک / باک معرفی و روابط ریاضی حاکم بر آنها ارائه می‌شود سپس با استفاده از روش SFG مدل مبدل شده و نتایج حاصل از مدل کردن با روش میانگین فضای حالت و محاسبات ریاضی مقایسه می‌شود. سپس خروجی‌های مبدل معرفی شده بر اساس مدل‌های ارائه شده از آنها و با استفاده از روش دکوپله کردن سیستم‌های چندمتغیره از هم مستقل می‌گردد. جدا از استفاده مبدل‌های باک / باک در حوزه ناوی بری بهعنوان بخش تأمین توان، که در این مقاله به آن اشاره شده است، این دسته از مبدل‌های سوئیچینگ کاربرد وسیعی در حوزه الکترونیک قدرت دارند. در هر کاربردی که نیاز به سطح ولتاژ پایین‌تر از سطح ولتاژ ورودی مشاهده گردد، استفاده از این دسته از مبدل‌ها اجتناب‌نپذیر است. حجم پایین، استفاده از تنها یک القاگر، بازدهی بالا و قابلیت کنترل پذیری این دسته از مبدل‌ها از

۳. مدل کردن مبدل به روش فلوگراف سیگنال و قوانین حاکم بر آن

مبدل‌های سوئیچینگ به عنوان سیستم‌هایی با دینامیک غیرخطی شناخته می‌شوند. اگرچه با مشاهده دقیق‌تر ساختار این مبدل‌ها می‌توان به این نتیجه رسید که مبدل‌های سوئیچینگ سیستم‌هایی با ساختار متغیر بوده که همواره بین چند ساختار خطی در حال تغییرند. یک مبدل سوئیچینگ ساده را در نظر بگیرید که در هر بخش از دوره تناوب کلیدزنی دارای یک زیر مدار خطی باشد. این زیر مدارها از المان‌های مشترکی مانند خازن‌ها، مقاومت‌ها و سلف‌ها تشکیل شده که در توابع خروجی‌های مختلفی بهم متصل می‌گردند. سوئیچ مبدل در فرکانسی کار می‌کند که می‌تواند متغیر و یا ثابت باشد و سیستم را بین دو زیر سیستم تغییر می‌دهد. این دید مفهومی انگیزش اصلی معرفی این زیر مدارها و ارتباط آنها با شاخه‌های سوئیچینگ می‌باشد.

فرض کنید یک مبدل با یک سوئیچ S در فرکانس $f_s = \frac{1}{T_s}$ کار می‌کند. در بازه زمانی $0 < t < T_{on}$ سوئیچ S روشن و در بازه زمانی $T_{on} < t < T_s$ سوئیچ S خاموش می‌باشد. برای دو موقعیت سوئیچ S در مبدل سوئیچینگ، دو زیر مدار سوئیچ شده را می‌توان به‌دست آورد که ساختار مبدل دائماً و به صورت متناوب مابین این دو زیر مدار تغییر می‌کند. حال اگر تعداد سوئیچ‌ها افزایش یابد متعاقباً تعداد زیر مدارها نیز افزایش خواهد یافت. هر زیر مدار را می‌توان به صورت یک فلوگراف سیگنال و به صورت گرافیکی رسم نمود. برای ورود به این بخش می‌توان قوانین خاصی را برای رسم راحت‌تر فلوگراف سیگنال از کارهای انجام‌شده استخراج کرد و سپس مرحله به مرحله با استفاده از قوانین معرفی شده مدل مورد نظر را رسم نمود. این قواعد به تفصیل در [۲۱] آمده است. در این روش عملکرد سوئیچ‌ها توسطتابع شاخه سوئیچ k تعریف می‌شود به طوری که مقدار این تابع به زمان سوئیچینگ وابسته و عبارت است از:

$$K_i = \begin{cases} 1 & \text{for On time interval} \\ 0 & \text{for others} \end{cases} \quad (V)$$

شاخه سوئیچینگ شاخه $-k_i$ در شکل ۵ نمایش داده شده است که ضریب انتقال 9 سوئیچ یک پارامتر وابسته به زمان می‌باشد. در بازه زمانی که سوئیچ روشن است شاخه $-k_i$ ضریب انتقال ۱ و در خارج این بازه ضریب انتقال ۰ دارد. ضریب انتقال صفر را می‌توان به صورت گرافیکی با حذف آن شاخه نمایش داد. این

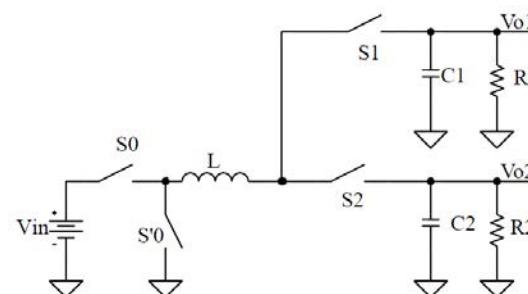
با انجام محاسبات ریاضی و برقراری رابطه ولتاژ - زمان برای القاگر در نهایت مقدار بهره مبدل محاسبه که عبارت است از:

$$\begin{aligned} M_1 &= \frac{V_{o1}}{V_{in}} \\ &= \frac{a_3 \frac{D_0}{D_2} + b_1 D_0 + \frac{D_0}{D_2} (D_1 - D_0) a_2 + b_1 (D_1 - D_0)}{\frac{2}{R_1} + a_3 \frac{D_0 D_1}{D_2} - a_1 D_0 - a_1 (D_1 - D_0) + \frac{D_1}{D_2} a_2 (D_1 - D_0)} \end{aligned} \quad (5)$$

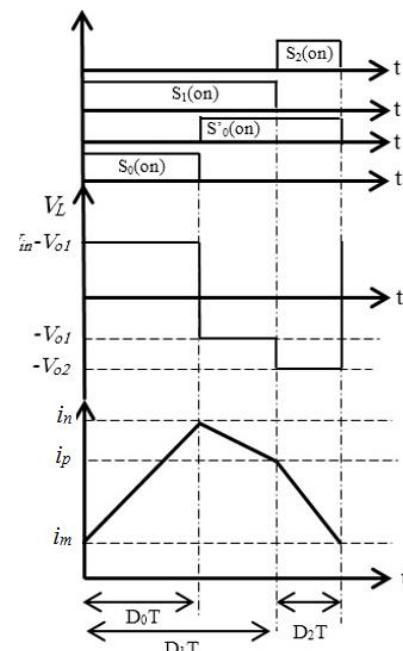
و با استفاده از رابطه ۲ و ۵، ولتاژ خروجی V_{o2} عبارت است از:

$$M_2 = \frac{V_{o2}}{V_{in}} = \frac{D_0 - M_1 D_1}{D_2} \quad (6)$$

همان‌گونه که مشاهده می‌شود، M_2 تحت تأثیر D_0 و D_1 است. همچنین تغییرات بار در هر یک از خروجی‌ها، خروجی دیگر را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد که نشان‌دهنده پدیدی تنظیم متقابل در این مبدل است. برای اطلاع از جزئیات عملکرد این دسته از مبدل‌ها می‌توان به [۳۰] مراجعه نمود.

شکل ۳. یک مبدل SIDO از نوع باک / باک

شکل ۴. نمودار زمانی سوئیچینگ

و شکل موج القاگر مبدل SIDO باک / باک در مد CCM

سوئیچ‌ها، مدل‌های مداری مرتبط با عملکرد مبدل باک / باک در هر مرحله و در مد CCM در شکل ۶ نمایش داده شده است. در بازه زمانی $0 < t < D_0 T$ (مد ۱) سوئیچ S_0 و سوئیچ S_1 در بازه زمانی $D_0 T < t < D_1 T$ (مد ۲) سوئیچ S_1 و در بازه زمانی $D_1 T < t < T$ (مد ۳) سوئیچ S_2 روش شده و بنابراین سه زیر مدار مختلف در هر مد تولید می‌شود. چون این زیر مدارها خطی هستند، با استفاده از تئوری سیستم‌های خطی می‌توان سه سیگنال فلوگراف تولید نمود. سیگنال فلوگراف‌های G_1 , G_2 و G_3 به ترتیب برای مدد ۱، ۲ و ۳ رسم شده که در شکل ۷ نمایش داده شده‌اند. شاخه‌هایی که تنها در بازه زمانی $0 < t < D_0 T$ (تنها در G_1) وجود دارند را با شاخه K_0 شاخه‌هایی که تنها در بازه زمانی $D_1 T$ وجود داشته، اما در G_1 و G_3 نیستند را با شاخه K_1 و شاخه‌هایی که تنها در بازه زمانی $T < t < D_1 T$ وجود داشته، اما در G_1 و G_2 نیستند را با شاخه K_2 جایگزین می‌نماییم. برای سادگی کار قسمتی از فلوگراف که در هر سه زیر مدار وجود دارد و با نقطه چین آبی در شکل ۷ الف نشان داده شده را می‌توان با استفاده از روش میسون ساده نمود. چون ولتاژهای خروجی و جریان سلف در این تحلیل از اهمیت بیشتری برخوردار هستند، لذا آنها را به عنوان گره خروجی در نظر گرفته و ساده‌سازی می‌نماییم. اینرو خواهیم داشت:

$$t_{01} = \frac{v_{o1}}{i_{o1}} = \frac{R_1(1 + sC_1 r_{c1})}{1 + sC_1(R_1 + r_{c1})} \quad (9)$$

$$t_{02} = \frac{v_{o2}}{i_{o2}} = \frac{R_2(1 + sC_2 r_{c2})}{1 + sC_2(R_2 + r_{c2})} \quad (10)$$

$$m_1 = \frac{i_L}{v_L} = \frac{1}{Ls + r_L} \quad (11)$$

همان‌گونه که در شکل ۸ نمایش داده شده است یک سیگنال فلوگراف یکپارچه برای مبدل باک / باک با استفاده از توابع سوئیچینگ حاصل می‌شود که عبارت‌اند از:

$$K_0 = \begin{cases} 1 & \text{for } 0 < t < D_0 T \\ 0 & \text{for } D_0 T < t < T \end{cases} \quad (12)$$

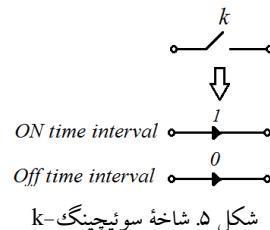
$$K_1 = \begin{cases} 1 & \text{for } 0 < t < D_1 T \\ 0 & \text{for } D_1 T < t < T \end{cases} \quad (13)$$

$$K_2 = \begin{cases} 0 & \text{for } 0 < t < D_1 T \\ 1 & \text{for } D_1 T < t < T \end{cases} \quad (14)$$

۲-۳. مدل سیگنال بزرگ و مدل حالت ماندگار مبدل SISO باک / باک

برای آنکه بتوانیم مدل سیگنال بزرگ مبدل را از فلوگراف سیگنال شکل ۸ استخراج کنیم در ابتدا باید مدل سیگنال بزرگ شاخه‌های

شاخه‌های سوئیچینگ به طور گرافیکی، فلوگراف‌ها را با هم یکی نموده تا فلوگراف نهایی که نمایش گرافیکی مبدل سوئیچینگ را نشان می‌دهد، ایجاد نمایند. سیگنال‌های کنترلی سوئیچینگ از طریق این شاخه‌های سوئیچینگ به مبدل تحریق می‌شوند. تعداد توابع سوئیچینگ به تعداد زیر مدارهای عملکردی مبدل در یک دوره تناوب بستگی دارد. برای هر بازه زمانی، زیر مدار مربوط به آن توسط المان‌های مداری تشکیل داده می‌شود. سپس هر زیر مدار توسط یک SFG طبق قوانین مطرح شده مدل می‌گردد و با G_i نشان داده شده که به i امین زیر مدار اشاره دارد. در نهایت فلوگراف نهایی با ارتباط فلوگراف‌های هر زیر مدار توسط شاخه‌های سوئیچینگ و از طریق رابطه زیر به دست می‌آید:

شکل ۵. شاخه سوئیچینگ-

$$G = \sum_{i=1}^n K_i G_i \quad (8)$$

که n بیانگر تعداد فلوگراف‌ها (تعداد مدارهای عملکردی) و G توصیف گرافی مبدل سوئیچینگ مربوط می‌باشد که توسط این فلوگراف رفتار کلی سیستم در حالت دینامیک و ماندگار قابل مشاهده است.

۳-۱. استفاده از روش SFG در مدل‌کردن مبدل SISO باک / باک

در این بخش مبدل SISO باک / باک، که در شکل ۳ نشان داده شده است، توسط روش SFG مدل می‌شود. فرض بر این است که این مبدل در مد CCM کار می‌کند. یک سیکل کامل سوئیچینگ این مبدل شامل سه مرحله عملکردی می‌باشد که بر SFG پیچیدگی مدل‌کردن آنها می‌افزاید. هر مرحله توسط یک مدل می‌شود و در نهایت مدل‌ها توسط رابطه ۸ با هم ارتباط برقرار کرده و مدل نهایی ایجاد می‌شود. با در نظر گرفتن مقاومت‌های سری سلف و سری خازن و ایده‌آل بودن سوئیچ‌ها، مدل‌های مداری مرتبط با عملکرد مبدل باک / باک در هر مرحله و در مد CCM در شکل ۶ نمایش داده شده است. با در نظر گرفتن مقاومت‌های سری سلف و سری خازن و ایده‌آل بودن

v_{01} و v_{02} و مشاهده سیگنال $x(t)$ و $y(t)$ می‌توان امپدانس خروجی را در هر یک از خروجی‌ها به صورت مجزا بدست آورد. با وارد کردن مدل سیگنال بزرگ در شبیه‌ساز کامپیوتری مانند متلب / سیمولینک به راحتی می‌توان یک دید کلی از رفتار دینامیکی سیستم استخراج نمود. با مطالعه رفتار دینامیکی سیگنال بزرگ می‌توان یک محدوده عملکردی پایدار برای مبدل مشخص کرد. در این محدوده عملکردی می‌توان سیستم را در مجاورت نقطه کار خطی نمود تا پاسخ فرکانسی سیگنال کوچک آن مورد مطالعه قرار گیرد. در یک مبدل DC/DC روابط تحلیلی مانند نسبت ولتاژ خروجی به ولتاژ ورودی و مقدار متوسط جریان سلف را می‌توان از روابط حالت ماندگار آن استخراج نمود. مدل سیگنال بزرگ شاخه- k که در شکل ۱۰ نشان داده شد را می‌توان به گونه‌ای تغییر داد تا مدل حالت ماندگار شاخه سوئیچینگ به دست آید. فرض کنید که سیگنال ورودی $x(t)$ و سیگنال کنترل سیکل کاری $d(t)$ که به شاخه سوئیچینگ وارد می‌شوند ثابت باشند. لذا خواهیم داشت:

$$x(t) = X \quad (17)$$

$$d(t) = D \quad (18)$$

$$y(t) = Y \quad (19)$$

با این فرض می‌توان شاخه سوئیچینگ را به یک شاخه استاندارد تبدیل نمود که در شکل ۱۲ نمایش داده شده است. بنابراین شاخه- k تنها متشکل از سیگنال ورودی X ضریب انتقال D و سیگنال خروجی Y خواهد بود. با این تعریف و در حالت ماندگار، ضریب انتقال شاخه‌های K_1 و K_2 به ترتیب D_1 و D_2 می‌باشند. بنابراین مدل حالت ماندگار مبدل SIMO با D_0 می‌باشد. جایگذاری شاخه‌های K_0 ، K_1 و K_2 با مدل حالت ماندگار آنها به دست می‌آید. مدل حالت ماندگار این مبدل‌ها در شکل ۱۳ نمایش داده شده است. با استفاده از فرمول بهره میسون [۳۱] و جایگذاری فرکانس مختلط ω_0 نسبت حالت ماندگار ولتاژ خروجی و جریان سلف به ولتاژ ورودی را می‌توان محاسبه نمود که در جدول ۱ آورده شده‌اند.

۳-۳. مدل سیگنال کوچک مبدل SIDO باک / باک

هدف از طراحی کنترل کننده ایجاد ولتاژی ثابت در خروجی در برابر تغییرات بار و یا ورودی می‌باشد. برای ایجاد این ولتاژ مقادیر ولتاژ و جریان المان‌ها که تحت تأثیر مقادیر سیکل‌های کاری می‌باشند، به گونه‌ای تنظیم می‌شوند که بتوان ولتاژ مورد نظر را در خروجی ایجاد نمایند. این ولتاژها، جریان‌ها و سیکل‌های کاری در

سوئیچینگ را به دست آوریم. فرض کنید سیگنال ورودی به شاخه- k معادل $x(t)$ و خروجی آن $y(t)$ باشد. سیگنال ورودی $x(t)$ همانند آنچه در شکل ۹ آمده است توسطتابع سوئیچینگ برش زده می‌شود. لذا سیگنال خروجی $y(t)$ برابر خواهد بود با یک سیگنال برش زده شده با دامنه معادل با سیگنال ورودی $x(t)$ یک پالس با فرکانس معادل با فرکانس سوئیچینگ و عرض معادل با زمان T_{on} . اگر فرکانس گوشاهی فیلتر خیلی کوچکتر از فرکانس سوئیچینگ باشد، شرط ریلی پایین می‌تواند برقرار باشد. سیگنال مؤثری که پس از عبور از شاخه- k در خروجی آن ظاهر می‌شود، معادل است با مقدار میانگین آن در طول سیکل سوئیچینگ:

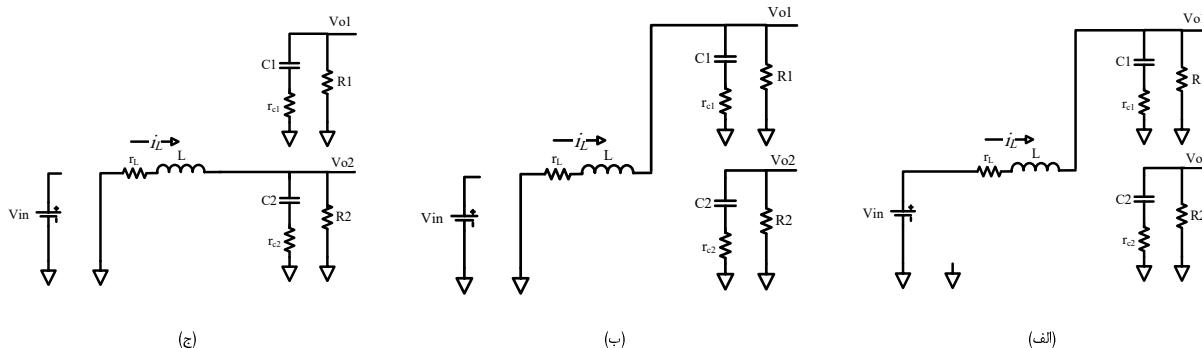
$$\begin{aligned} y(t) &= \frac{1}{T_s(t)} \int_0^{T_{ON}(t)} x(t) dt \\ &\approx x(t) \frac{1}{T_s(t)} \int_0^{T_{ON}(t)} dt \\ &= x(t)d(t) \end{aligned} \quad (15)$$

که $d(t)$ میانگین تابع سوئیچینگ $k(t)$ است و بیانگر نسبت سیکل کاری سوئیچ می‌باشد:

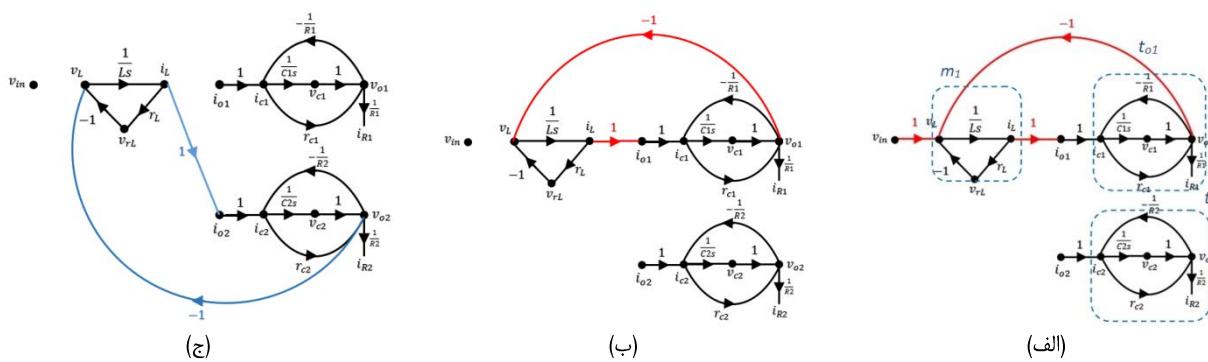
$$d(t) = \frac{T_{ON}(t)}{T_s(t)} \quad (16)$$

سوئیچ‌ها توسط تابع سیکل - کاری خود کنترل می‌شوند. معادله ۱۶ نشان می‌دهد که سیگنال خروجی شاخه با حاصلضرب سیگنال ورودی $x(t)$ و سیگنال کنترل سیکل - کاری $d(t)$ برابر خواهد بود. بنابراین این سیگنال مستقیماً تحت تاثیر سیگنال ورودی $x(t)$ بوده و توسط سیگنال $d(t)$ کنترل می‌شود. با توجه به رابطه ۱۵ می‌توان مدل سیگنال بزرگ شاخه سوئیچینگ را توسط یک ضرب‌کننده همانند آنچه در شکل ۱۰ نمایش داده شده نمود [۲۱]. مدل سیگنال بزرگ مبدل سوئیچینگ نیز با جایگزینی شاخه‌های سوئیچینگ با مدل سیگنال بزرگ‌شان در فلوگراف سیگنال به دست می‌آید که در شکل ۱۱ برای مبدل SIMO باک / باک نشان داده شده است. مدل سیگنال بزرگ نشان داده شده در شکل ۱۱ را می‌توان مستقیماً وارد مدل سیگنال بزرگ سیستم دینامیک سیستم را شبیه‌سازی کرد. پاسخ سیگنال بزرگ سیستم v_0 را با اعمال سیگنال به ورودی v_{in} و مشاهده سیگنال خروجی v_0 می‌توان بدست آورد. همچنین امپدانس ورودی مبدل را می‌توان با بدست آورد سیگنال i_L در مبدل SIDO باک / باک مشاهده نمود. به علاوه با اعمال یک سیگنال به گره $d_1(t)$ و مشاهده سیگنال خروجی v_{01} می‌توان پاسخ سیگنال بزرگ خروجی به سیگنال کنترل را بدست آورد. همچنین با تزریق سیگنال به گره

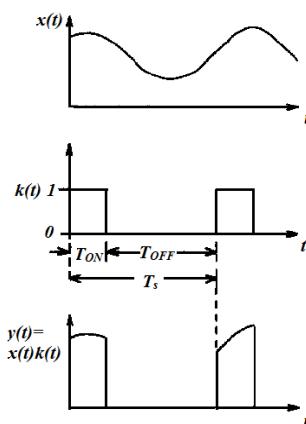
کار و نیز طراحی کنترل کننده مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای شاخه سوئیچینگ و در مد سیگنال بزرگ رابطه سیگنال ورودی و سیگنال خروجی عبارت است از:

شکل ۶. سه مدل مداری عملکرد مبدل SIDO باک / باک؛ (الف) بازه زمانی $D_0 T < t < D_l T$ ، (ب) بازه زمانی $0 < t < D_0 T$ ، (ج) بازه زمانی $D_l T < t < T$

شکل ۷. سه فلوگراف مرتبط با عملکرد مبدل SIDO باک / باک؛ (الف) فلوگراف G_1 مربوط به زیر مدار بازه زمانی $D_l T < t < T$ ، (ب) فلوگراف G_2 مربوط به زیر مدار بازه زمانی $D_0 T < t < D_l T$ ، (ج) فلوگراف G_3 مربوط به زیر مدار بازه زمانی $0 < t < D_0 T$

شکل ۹. سیگنال‌های شاخص

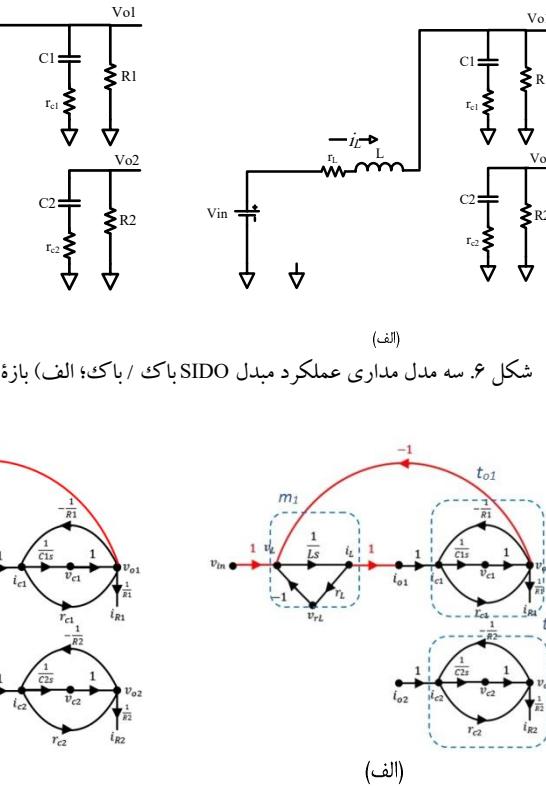
سیگنال‌ها به مقدار حالت ماندگار و تغییرات کوچک خواهیم

داشت:

$$d_0(t) = D_0 + \hat{d}_0(t) \quad (21)$$

$$d_1(t) = D_1 + \hat{d}_1(t) \quad (22)$$

راستای ایجاد ولتاژ مطلوب مقادیری به خود می‌گیرند که از آن به عنوان نقطه کار نام برده می‌شود. مدل سیگنال کوچک معمولاً به منظور تقریب زدن رفتار تغییرات دینامیکی یک مبدل حول نقطه

شکل ۱۰. SFG یکپارچه از مبدل SIDO باک / باک

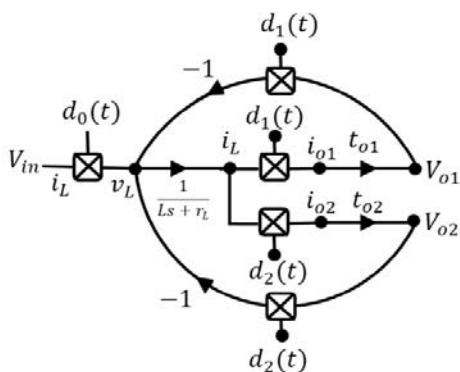
$$y(t) = x(t)d(t) \quad (20)$$

با فرض اینکه سیگنال کنترلی شاخمهای سوئیچینگ در فلوگراف مربوط به مبدل باک/باک $d_1(t)$ و $d_0(t)$ باشند، می‌توان تغییرات کوچک نزدیک نقطه کار را به دست آورد. لذا با تفکیک

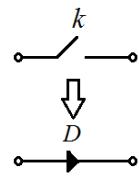
و با صرفنظر از تغییرات کوچک مرتبه دوم $\hat{x}_{k_2}(t)\hat{d}_1(t)$ معادله سیگنال کوچک شاخه سوئیچینگ K_2 به دست می‌آید که عبارت است از:

$$\hat{y}_{k_2}(t) = D_2 \hat{x}_{k_2}(t) - X_{k_2} \hat{d}_1(t) \quad (33)$$

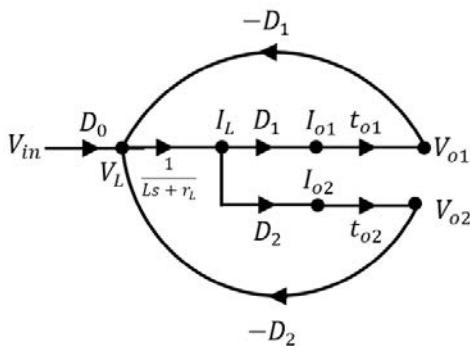
بنابراین با استفاده از روابط ۳۱، ۳۲ و ۳۳ مدل سیگنال کوچک شاخه‌های سوئیچینگ برای مبدل باک / باک به دست می‌آید که در شکل ۱۴ نمایش داده شده است. اکنون SFG می‌آید که در شکل ۱۴ نمایش داده شده است. اکنون سیگنال کوچک مبدل SIDO باک / باک با جایگذاری شاخمهای سوئیچینگ شکل ۸ با مدل سیگنال کوچک شکل ۱۴ به دست خواهد آمد که در شکل ۱۵ نمایش داده شده است.

شکل ۱۱. مدل سیگنال بزرگ مبدل SIDO باک/باک

شکل ۱۲. مدل حالت ماندگار شاخه-

شکل ۱۳. مدل SFG حالت ماندگار مبدل SIDO باک/باک

۴-۳. نتایج شبیه‌سازی حاصل از مدل‌کردن مبدل

بخش‌های قبلی به مدل‌کردن مبدل با استفاده از روش SFG پرداخته شد. روابط ریاضی حاکم مابین ورودی و خروجی مبدل در بخش ۲-۳ محاسبه و مدل حالت ماندگار، سیگنال کوچک و

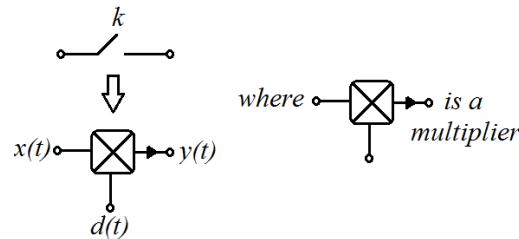
$$d_2(t) = D_2 + \hat{d}_2(t) \quad (23)$$

که $\hat{d}_j(t)$ تغییرات کوچک حول نقطه کار D_i می‌باشد. در مبدل SIDO باک / باک مطابق با شکل موج نشان داده شده در شکل ۴ داریم:

$$1 = d_1(t) + d_2(t) \quad (24)$$

لذا خواهیم داشت:

$$d_2(t) = 1 - d_1(t) \quad (25)$$

شکل ۱۰. مدل سیگنال بزرگ شاخه-

با جایگذاری روابط ۲۳ در رابطه ۲۳ خواهیم داشت:

$$d_2(t) = D_2 - \hat{d}_1(t) \quad (26)$$

که $D_2 = I - D_0$ می‌باشد. سیگنال‌های ورودی و خروجی شاخه

سوئیچ عبارت‌اند از:

$$x(t) = X + \hat{x}(t) \quad (27)$$

$$y(t) = Y + \hat{y}(t) \quad (28)$$

که $\hat{x}(t)$ و $\hat{y}(t)$ تغییرات کوچک سیگنال‌های ورودی و خروجی حول نقطه کار X و Y می‌باشند. برای شاخه k_0 با جایگذاری روابط ۲۱ الی ۲۸ در رابطه ۱۵ خواهیم داشت:

$$Y_{k_0} + \hat{y}_{k_0}(t) = (X_{k_0} + \hat{x}_{k_0}(t))(D_0 + \hat{d}_0(t)) \quad (29)$$

که $(\hat{x}_{k_0}(t)$ و $\hat{y}_{k_0}(t)$) به ترتیب تغییرات کوچک حول حالت ماندگار ورودی X_{k_0} و حالت ماندگار خروجی Y_{k_0} شاخه k_0 می‌باشند. از این‌رو برای شاخه k_0 خواهیم داشت:

$$Y_{k_0} + \hat{y}_{k_0}(t) = X_{k_0} D_0 + D_0 \hat{x}_{k_0}(t) + X_{k_0} \hat{d}_0(t) + \hat{d}_0(t) \hat{x}_{k_0}(t) \quad (30)$$

و در نهایت با صرفنظر کردن از تغییرات کوچک مرتبه دوم $\hat{d}_0(t) \hat{x}_{k_0}(t)$ ، معادله سیگنال کوچک شاخه سوئیچینگ K_0 به دست می‌آید که عبارت است از:

$$\hat{y}_{k_0}(t) = D_0 \hat{x}_{k_0}(t) + X_{k_0} \hat{d}_0(t) \quad (31)$$

و به طریق مشابه برای شاخه K_1 خواهیم داشت:

$$\hat{y}_{k_1}(t) = D_1 \hat{x}_1(t) + X_{K_1} \hat{d}_1(t) \quad (32)$$

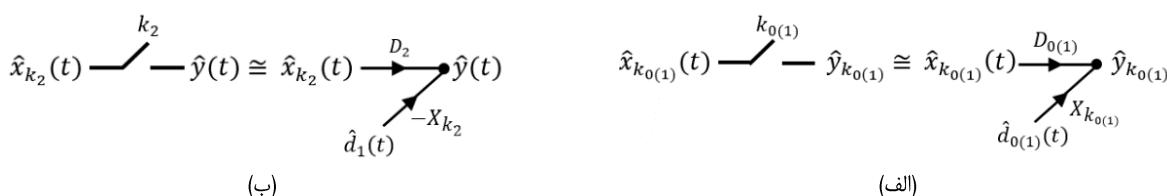
همان‌گونه که در مقدمه بیان شد، اگرچه روش مدل‌کردن میانگین حالت مبتنی بر پیل جریان در حالت ماندگار دارای خطای صفر نسبت به محاسبات ریاضی می‌باشد، اما در این روش اطلاعات دقیق از نحوه عملکرد مبدل و پارامترهای مهم جریان مانند بیشینه و کمینه آن مورد نیاز است که خود منجر بر افزایش محاسبات ریاضی می‌شود. به علاوه در صورت افزایش تعداد المان‌ها یا خروجی‌ها این روش بسیار پیچیده و خسته‌کننده می‌باشد که احتمال وقوع خطأ در فرایند مدل‌کردن را افزایش می‌دهد. از طرفی مدل به دست آمده رفتار سیگنال بزرگ سیستم را پیش‌بینی نمی‌کند. از این‌رو با توجه به شکل ۱۷ مقدار خطای نسبت تبدیل خروجی به ورودی ناشی از مدل کردن با روش SFG برای مبدل SIDO باک / باک و در بازه وسیع تغییرات $D_0 < 0.02$ کمتر از 0.02 بوده که قابل انتظار است.

سیگنال بزرگ آن نیز در بخش ۳-۳ محاسبه و رسم شدند. مشابه چنین کاری اما با استفاده از روش مدل کردن میانگین حالت مبتنی بر ریل جریان سلف و برای یک مبدل SIDO باک / باک در مقاله [۱۸] انجام شده و روابط بین ورودی و خروجی مبدل در حالت ماندگار و سیگنال کوچک به دست آمده است. مقایسه مایبنی محاسبات ریاضی انجام شده در این مقاله (روابط ۱ و ۲) با نتایج حاصل از روش SFG و آنچه در مقاله [۱۸] گزارش شده، نشان دهنده تفاوت هایی است که در شکل ۱۶ نشان داده شده است. با تعریف خطابه صورت ۳۴ می توان مقدار خطای ناشی از مدل کردن با روش SFG را محاسبه نمود که در شکل ۱۷ نمایش داده شده است.

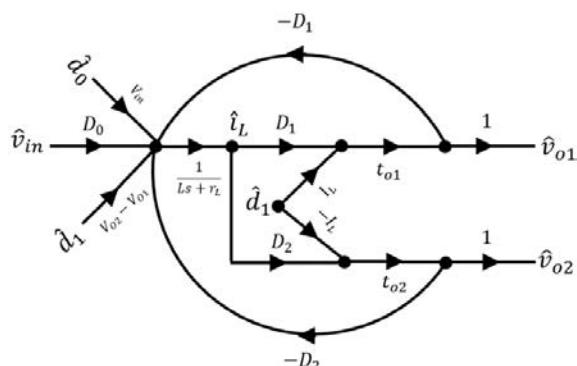
error in Steady State
 $= \text{Mathematical calculation}$
 $- SFG \text{ modelling result.}$

جدول 1: معادلات حالت ماندگار عملکرد مدل SIDO باک/باک

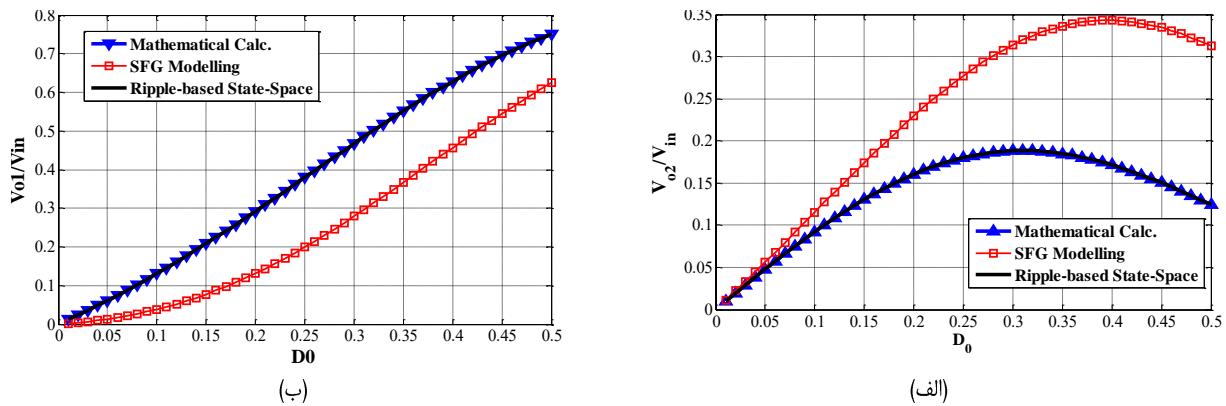
$\frac{V_{o1}}{V_{in}}$	$\frac{R_1 D_0 D_1}{r_L + R_1 D_1^2 + R_2 D_2^2}$
$\frac{V_{o2}}{V_{in}}$	$\frac{R_2 D_0 D_2}{r_L + R_1 D_1^2 + R_2 D_2^2}$
$\frac{I_L}{V_{in}}$	$\frac{D_0}{r_L + R_1 D_1^2 + R_2 D_2^2}$
$\frac{I_{o1}}{V_{in}}$	$\frac{D_0 D_1}{r_L + R_1 D_1^2 + R_2 D_2^2}$
$\frac{I_{o2}}{V_{in}}$	$\frac{D_0 D_2}{r_L + R_1 D_1^2 + R_2 D_2^2}$

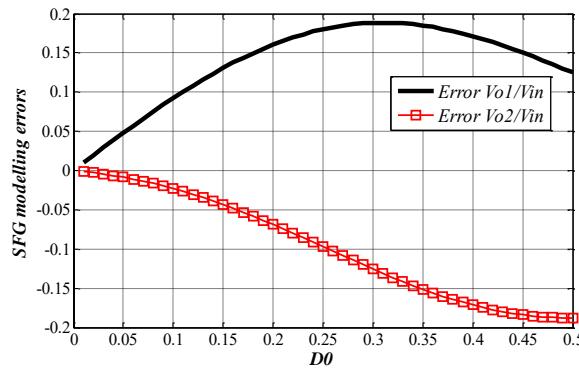
شکا ۱۴. مدل سیگنال کو چک؛ الف) شاخة K_0 و ب) شاخة K_2

شکا۔ ۱۵. مدل SFG سیگنال کے حکم مدل SIDO یا کے/با کے

شکل ۱۶. مقایسه نسبت تبدیل حالت ماندگار مدل SIDO باک/باک؛ (الف) نسبت V_{o1}/V_{in} ، ب) نسبت V_{o2}/V_{in}

شکل ۱۷. خطای ناشی از مدل کردن مدل SIDO باک/باک با روش SFG

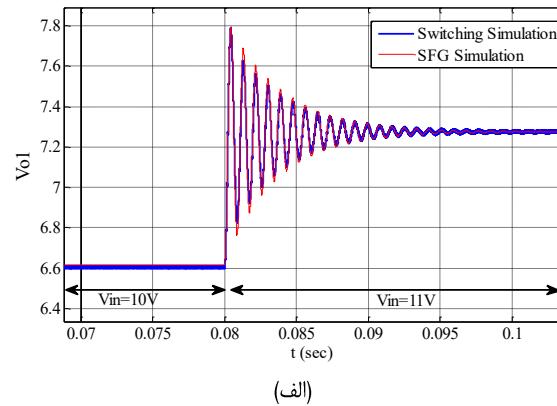
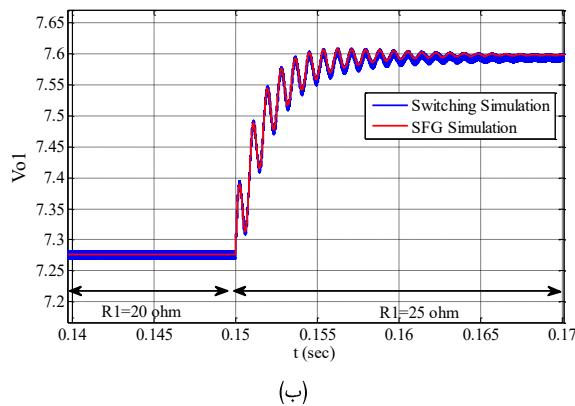
جدول ۲. مقادیر پارامترهای مدلها

R_1	20Ω
R_2	15Ω
L	$100\mu H$
C_1	$100\mu F$
C_2	$100\mu F$
r_L	0Ω
r_{C1}	0Ω
r_{C2}	0Ω

۴. طراحی کنترل کننده چند متغیره برای مدل SIDO باک/باک

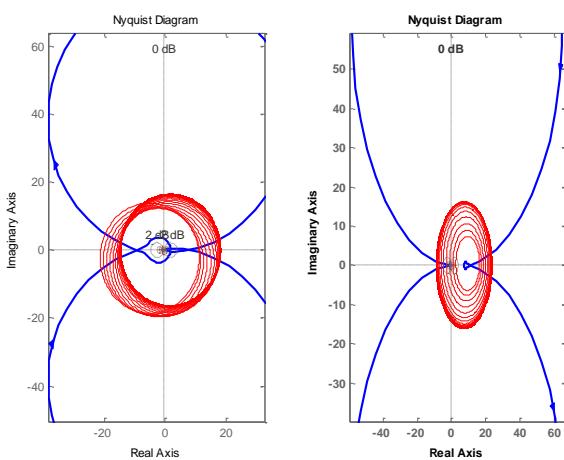
همان‌گونه که در شکل ۱۵ نمایش داده شده پارامترهای کنترلی (ورودی) در مدل سیگنال کوچک مقادیر \hat{d}_0 و \hat{d}_1 (تغییرات کوچک سیکل کاری حول نقطه کار) و خروجی‌های سیستم پارامترهای \hat{V}_{o1} و \hat{V}_{o2} (تغییرات کوچک ولتاژ خروجی حول نقطه کار یا حالت ماندگار) می‌باشند. بنابراین توابع تبدیل عبارت‌اند از نسبت خروجی‌ها به ورودی کنترلی که برای مدل مورد نظر می‌توان چهار تابع تبدیل در نظر گرفت که با توجه به مقادیر جدول ۲، مدل شکل ۱۵ و مقادیر $D_0=0.52$ و $D_1=0.625$ عبارت‌اند از:

لذا می‌توان با توجه به مزایای روش SFG و حفظ کلیت موضوع با اطمینان از آن استفاده نمود. بهمنظور بررسی رفتار مدل بهدست آمده از سیستم، شبیه‌سازی‌هایی در نرم‌افزار متلب انجام گرفت که مقادیر نامی پارامترهای آن عبارت‌اند از: ولتاژ ورودی ۱۰ ولت، فرکانس سوئیچینگ 100 کیلوهرتز و مقادیر پارامترهایی که در جدول ۲ لیست شده‌اند. تغییرات خروجی در مدل SIDO باک / باک به تغییرات ولتاژ ورودی و تغییرات بار به ترتیب در شکل ۱۸ الف و شکل ۱۸ ب به نمایش در آمده است. در شکل ۱۸ خروجی حاصل از مدل SFG با خروجی شبیه‌سازی ساختار سوئیچینگ واقعی مقایسه شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، تغییرات ولتاژ خروجی که مشخص‌کننده دینامیک SFG تغییرات مدل است با دقت خوب با تغییرات حاصل از مدل همخوانی داشته و هم‌دیگر را دنبال می‌کنند که مؤید عملکرد مناسب مدل حاصل از روش SFG می‌باشد. همان‌گونه که در شکل ۱۸ مشاهده می‌شود، خروجی با فرکانس نوسانات حدود $1/5$ کیلوهرتز به مقدار نهایی خود می‌رسد که می‌توان از آن به عنوان فرکانس نوسانات میراشهونده نام برد که در ادامه به آن پرداخته خواهد شد.

شکل ۱۸. تغییرات سیگنال بزرگ مدل SIDO باک/باک در برابر اختشاشات؛ (الف) ولتاژ ورودی، (ب) مقاومت بار

توابع تبدیل کنترل (قطر اصلی) و $g_{12}(s)$ و $g_{21}(s)$ (قطر فرعی) توابع تبدیل کوپل متقابل سیستم می‌باشند. اولین مرحله در طراحی کنترل کننده سیستم‌های چند ورودی - چند خروجی بررسی غالب قطربندی بود ماتریس تابع تبدیل می‌باشد [۳۲]. در صورتی که ماتریس تابع تبدیل غالب قطربندی نباشد، سیستم تحت تأثیر پدیده کوپل متقابل خواهد بود. برای این منظور از روش ترسیمی ارزیابی غلبه قطربندی با استفاده از دوایر گرشگورین و نواحی گرشگورین [۳۲] استفاده شده که در شکل ۱۹ برای مدل باک / باک نمایش داده شده است. همان‌گونه که در شکل ۱۹ برای مدل باک / باک نمایش داده شده با رسم دیاگرام نایکویست توابع کنترلی g_{11} و g_{22} و رسم دوایر گرشگورین مشاهده می‌شود که در مدل باک / باک، دوایر مربوط به g_{22} شامل مبدأ می‌باشند.

شکل ۱۹. دیاگرام نایکویست و باندهای گرشگورین ماتریس تابع تبدیل مدل SIDO باک / باک این ماتریس غالب قطری نمی‌باشد

این بیان‌کننده این مطلب است که ماتریس مرتبط با مدل SIDO باک / باک غالب قطری نمی‌باشد. پاسخ پله این سیستم

$$g_{11} = \frac{\hat{v}_{o1}}{\hat{d}_1} = \frac{7000s^2 - 3.06 * 10^8 s + 5.5 * 10^{10}}{s^3 + 1167 s^2 + 5.34 * 10^7 s + 3.30 * 10^{10}} \quad (۳۵)$$

$$g_{12} = \frac{\hat{v}_{o1}}{\hat{d}_0} = \frac{8.12 * 10^8 s + 5.41 * 10^{11}}{s^3 + 1167 s^2 + 5.346e007 s + 3.307e010} \quad (۳۶)$$

$$g_{21} = \frac{\hat{v}_{o2}}{\hat{d}_1} = \frac{-7000 s^2 - 1.90 * 10^8 s - 5.309 * 10^{11}}{s^3 + 1167 s^2 + 5.346e007 s + 3.307e010} \quad (۳۷)$$

$$g_{22} = \frac{\hat{v}_{o2}}{\hat{d}_0} = \frac{4.875 * 10^8 s + 2.438 * 10^{11}}{s^3 + 1167 s^2 + 5.346e007 s + 3.307e010} \quad (۳۸)$$

همان‌طور که در روابط فوق مشاهده می‌شود، مخرج توابع که بیان‌گر معادله مشخصه سیستم است از مرتبه ۳ بوده و قطب‌های سیستم عبارت‌اند از:

$$S_0 = -622$$

$$S_{1,2} = -7283 \pm j272.2$$

که در این صورت فرکانس نوسانات میرا شونده عبارت است از:

$$f = \frac{7283}{2\pi} = 1.159 \text{ KHz} \quad (۳۹)$$

که با فرکانس نوسانات شکل ۱۸ همخوانی دارد. حال می‌توان روابط بین ورودی و خروجی‌ها را به فرم استاندارد زیر نوشت:

$$\hat{v}_{o1}(s) = g_{11}(s)\hat{d}_1(s) + g_{12}(s)\hat{d}_0(s) \quad (۴۰)$$

$$\hat{v}_{o2}(s) = g_{21}(s)\hat{d}_1(s) + g_{22}(s)\hat{d}_0(s) \quad (۴۱)$$

و لذا خواهیم داشت:

$$\hat{v}_o(s) = G(s)\hat{d}(s) \quad (۴۲)$$

که (s) ماتریس خروجی‌ها، (s) ماتریس ورودی‌ها و در نهایت (s) ماتریس تابع تبدیل مدل می‌باشد. در واقع (s) و $G(s)$

سیستم را غالب قطعی کرده است. مجدداً ورودی پله به سیستم جبران شده اعمال می‌گردد که در شکل ۲۲ نمایش داده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، سیستم ورودی پله را دنبال و تداخل نیز بهشت کاهش یافته است. علت کاهش تداخل بهدلیل دکوپله کردن خروجی‌ها و غالب قطعی نمودن توابع تبدیل با استفاده از ظرایب دکوپله معادله ۴۴ می‌باشد. همچنین نوسانات موجود ناشی است از: نوع ساختار مبدل، حلقه باز بودن مبدل و مقادیر صفر و قطب‌های آن، پس از دکوپله سازی و غالب قطعی کردن می‌توان برای هر کدام از حلقه‌ها از یک کنترل کننده PI مستقل استفاده کرد. ماتریس تابع تبدیل کنترل کننده قطعی عبارت است از:

$$k(s) = \frac{1}{s} \begin{bmatrix} 300 & 0 \\ 0 & 400 \end{bmatrix} \quad (45)$$

که ضرایب بخش تناسبی و انگرالی با استفاده از نرم‌افزار متلب و بهصورت تجربی بهدست آمدند. بهمنظور اطمینان از عملکرد صحیح کنترل کننده و سیستم دکوپلینگ، مدار سوئیچینگ واقعی حلقه بسته مبدل SISO از نوع باک / باک در متلب / سیمولینک شبیه‌سازی، توسط کنترل کننده کنترل و رفتار سیستم به هنگام تغییر ۲۰ اهمی بار در شکل ۲۳ مشاهد گردید. در این شبیه‌سازی یک مبدل حلقه بسته دکوپله شده با یک مبدل حلقه بسته بدون دکوپله سازی مقایسه شده است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود به هنگام تغییر بار در خروجی دوم، سیستم دکوپله شده می‌تواند تأثیر اغتشاش ناشی از تغییر ناگهانی بار را حذف و لیکن سیستم دکوپله نشده رفتار نوسانی از خود نشان می‌دهد. همان‌گونه که در شکل ۲۳ نمایش داده شده پس از بستن حلقه نوسانات شدید خروجی به هنگام تغییر در مقامات خروجی نیز حذف شده است.

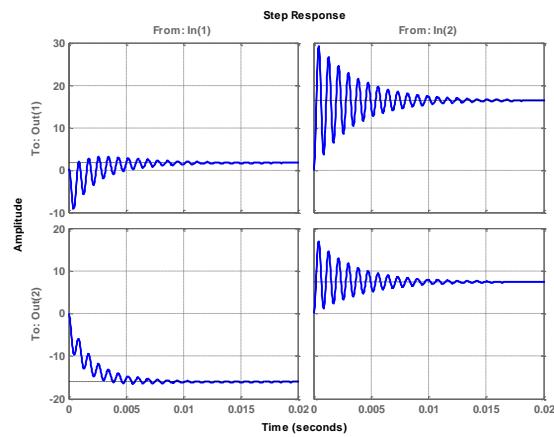
۵. نتیجه‌گیری

در این مقاله مراحل مدل کردن و طراحی کنترل کننده برای مبدل SIMO باک/باک با استفاده از روش SFG بررسی شد. سپس با استفاده از روش کنترل چندمتغیره و ماتریس دکوپله ساز یک کنترل کننده مناسب برای آن طراحی شد. روش SFG استفاده شده در این مقاله می‌تواند رفتار دینامیکی و استاتیکی مبدل را در مقایسه با روش‌های رایج مدل کردن و در شرایط مختلف کاری بهخوبی پیش‌بینی نماید. نتایج شبیه‌سازی نشان‌دهنده آن است که روش مدل کردن از دقت خوبی برخوردار بوده و کنترل کننده

به ورودی $[0 \ 1]^T$ و ورودی $[0 \ 1]^T$ در شکل ۲۰ نمایش داده شده است. همان‌طور که در این شکل مشاهده می‌شود، تداخل در این مبدل بهشت زیاد می‌باشد. در چنین مواردی طراحی سیستم کنترل را به دو بخش می‌توان تقسیم نمود [۳۳]:

۱. طراحی کنترل کننده به طوری که سیستم حلقه بسته پایدار و خروجی‌های سیستم ورودی‌های مرتع داده شده را دریابی کنند

۲. طراحی ماتریس پیش جبران‌ساز $C_p(s)$ به‌طوری که سیستم جبران شده $G(s)C_p(s)$ غلبه قطعی باشد

شکل ۲۰. پاسخ پله ماتریس تبدیل مبدل SISO باک/باک به نمودارهای سمت چپ) ورودی $[1 \ 0]^T$ ، نمودارهای سمت راست) ورودی $[0 \ 1]^T$

روش‌های مختلفی برای انتخاب $C_p(s)$ وجود دارد که در [۳۳] به آن اشاره شده است. یک انتخاب بهصورت ۴۳ می‌باشد که سیستم را در فرکانس‌های پایین قطعی می‌کند و می‌توان از کنترل کننده‌های SISO برای کنترل حلقة بسته استفاده نمود. با استفاده از رابطه ۴۳ به عنوان نقطه شروع و ادامه طراحی بهصورت سعی و خططا $C_{p1}(s)$ برای مبدل SISO باک / باک محاسبه شده

که عبارت است از:

$$C_p(s) = [G(0)]^{-1} \quad (43)$$

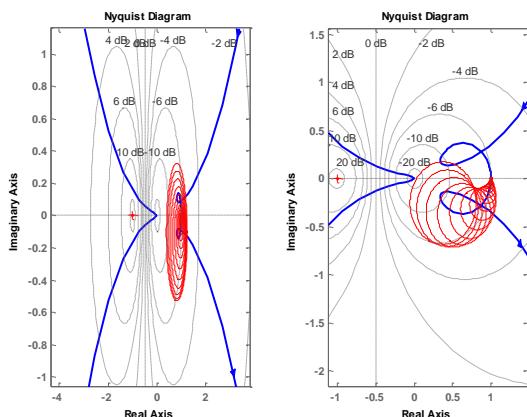
$$C_p = \begin{bmatrix} 0.0268 & -0.0595 \\ 0.0583 & 0.006 \end{bmatrix} \quad (44)$$

با ضرب توابع جبران ساز فوق در سیستم مربوطه سیستمی جبران شده بهدست خواهد آمد که آرایه نایکوپیست آن برای همان بازه فرکانسی برای مبدل SISO باک / باک در شکل ۲۱ نمایش داده شده است.

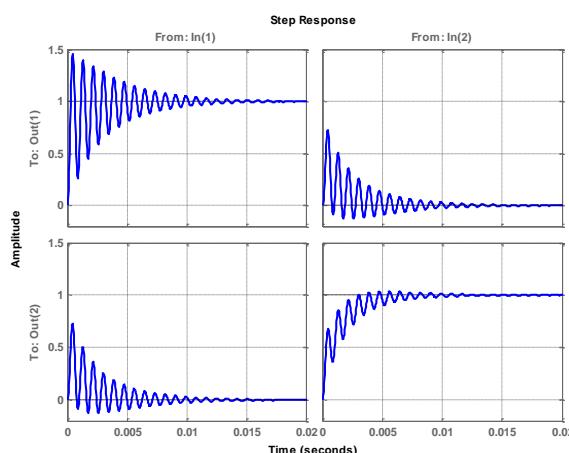
همان‌گونه که مشاهده می‌شود باندهای گرشگورین شامل مبدأ نیوده که نشان‌دهنده آن است که این پیش جبران‌سازی

متفاوت استفاده می‌شود، بنابراین مبدل باک / باک معرفی شده و روش کنترلی به کار رفته در این مقاله می‌تواند جایگزین بسیار مناسبی در جهت کنترل این سطوح ولتاژ نسبت به روش‌های رایج باشد.

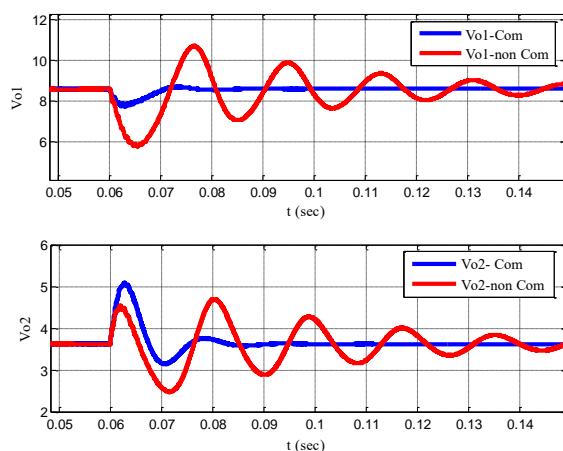
چند متغیره طراحی شده مبتنی بر مدل می‌تواند مشکل تنظیم مقابله خروجی‌ها را به خوبی حذف کند (شکل ۲۲ در مقایسه با شکل ۲۰). با توجه به اینکه در سیستم‌های ناوبری معمولاً از منابع تغذیه با قابلیت ایجاد چندین خروجی با سطوح ولتاژی

شکل ۲۱. دیاگرام نایکوپست و باندهای گریشگورین ماتریس تابع تبدیل مبدل SISO باک/باک جبران شده

شکل ۲۲. پاسخ پله ماتریس تبدیل جبران شده مبدل SISO باک/باک به سمت چپ) ورودی $[0 \ 1]^T$ (سمت راست) ورودی $[1 \ 0]^T$

شکل ۲۳. تغییرات ولتاژ‌های مبدل باک/باک خروجی به هنگام تغییر ۲۰ اهمی مقاومت R_2 (آبی نمودار سیستم دکوبله شده، قرمز سیستم دکوبله نشده)

- [1] G. E. Rodriguez, Voltage Conversion and Regulation Techniques Employed in the Prime Converter for the Anchored Interplanetary Monitoring Platform (AIMP) Spacecraft, *IEEE Transactions on Aerospace and Electronic Systems*, no. 6, pp. 466-476, 1966.
- [2] S. Feng, W. Sander, T. Wilson, Small-capacitance nondissipative ripple filters for DC supplies, *IEEE Transactions on Magnetics*, vol. 6, no. 1, pp. 137-142, 1970.
- [3] S. H. Marx, R. W. Bounds, A kilowatt rotary power transformer, *IEEE Transactions on Aerospace and Electronic Systems*, no. 6, pp. 1157-1163, 1971.
- [4] F. Grassi, S. A. Pignari, J. Wolf, Channel characterization and EMC assessment of a PLC system for spacecraft DC differential power buses, *IEEE Transactions on Electromagnetic Compatibility*, vol. 53, no. 3, pp. 664-675, 2011.
- [5] J. Zhang, H. Wu, X. Qin et al., PWM plus secondary-side phase-shift controlled soft-switching full-bridge three-port converter for renewable power systems, *IEEE Transactions on Industrial Electronics*, vol. 62, no. 11, pp. 7061-7072, 2015.
- [6] P. Patra, A. Patra, N. Misra, A Single-Inductor Multiple-Output Switcher With Simultaneous Buck, Boost, and Inverted Outputs, *IEEE Trans. Power Electronics*, vol. 27, 2012.
- [7] Dual-output (positive and negative), DC-DC converter for CCD and LCD, 1988.
- [8] L. Hanh-Phuc, C. Chang-Seok, L. Kwang-Chan et al., A single inductor switching DC-DC converter with five outputs and ordered power-distributive control, *IEEE J. Solid-State Circuits*, vol. 42, pp. 2706-2714, 2007.
- [9] M. Brown, Practical Switching Power Supply Design: San Diego, CA Academic, 1990.
- [10] R. W. Erickson, Fundamentals of Power Electronics, Boston: MA Kluwe, 1999.
- [11] M. Dongsheng, K. Wing-Hung, T. Chi-ying et al., Single-inductor multiple-output switching converters with time-multiplexing control in discontinuous conduction mode, *IEEE J. Solid-State Circuits*, vol. 38, pp. 89-100, 2003.
- [12] J. Kim, D. S. Kim, C. Kim, A Single-Inductor Eight-Channel Output DC-DC Converter With Time-Limited Power Distribution Control and Single Shared Hysteresis Comparator, *IEEE Trans. Circuits and Systems*, vol. 60, 2013.
- [13] K. S. Seol, K. J. Woo, A Synchronous Multioutput Step-Up/Down DC-DC Converter with Return Current Control, *IEEE Trans. Circuits and Systems*, pp. 56-62, 2009.
- [14] Choi, Woo-Young, High-Efficiency DC-DC Converter with Fast Dynamic Response for Low-Voltage Photovoltaic Sources, *IEEE Trans. Power Electronics*, vol. 28, pp. 706 - 716, 2013.
- [15] M. C. Lee, J. B. Lio, D. Y. Chen et al., Small-signal modeling of multiple-output flyback converters in continuous conduction mode with weighted feedback, *IEEE Trans. Ind. Electron*, vol. 45, pp. 236-248, 1998.
- [16] G. Ma, W. Qu, G. Yu et al., A zero-voltage switching bidirectional DC-DC converter with state analysis and soft switching- oriented design consideration, *IEEE Trans. Ind. Electron*, vol. 56, pp. 2174-2184, 2009.
- [17] Y. S. Lee, A systematic and unified approach to modeling switches in switch-mode power supplies, *IEEE Trans. Ind. Electron*, vol. 32, pp. 445-448, 1985.
- [18] P. Patra, J. Ghosh, A. Patra, Control Scheme for Reduced Cross-Regulation in Single-Inductor Multiple-Output DC-DC Converters, *IEEE Trans. Power Electronics*, vol. 60, pp. 5095-5104, 2013.
- [19] R. Trinchero, P. Manfredi, I. S. Stievano et al., Steady-state analysis of switching converters via frequency-domain circuit equivalents, *IEEE Transactions on Circuits and Systems II: Express Briefs*, vol. 63, no. 8, pp. 748-752, 2016.
- [20] H. Behjati, L. Niu, A. Davoudi et al., Alternative time-invariant multi-frequency modeling of PWM dc-dc converters, *IEEE Transactions on Circuits and Systems I: Regular Papers*, vol. 60, no. 11, pp. 3069-3079, 2013.
- [21] M. Veerachary, General rules for signal flow graph modeling and analysis of DC-DC

- converters, *Aerospace and Electronic Systems, IEEE Transactions*, pp. 259-271, 2004.
- [22] M. Abbasi, A. Afifi, M. R. A. Pahlavani, Signal flow graph modeling and disturbance observer based output voltage regulation of an interleaved boost converter, *Power Electronics and Drive Systems Technologies Conference (PEDSTC)*, 2016, pp. 464-469, 2016.
- [23] R. Loera-Palomo, J. A. Morales-Saldana, J. Leyva-Ramos, Signal flow graphs for modelling of switching converters with reduced redundant power processing, *IET Power Electronics*, vol. 5, no. 7, pp. 1008-1016, 2012.
- [24] A. Abramovitz, J. Yao, K. Smedley, Unified Modeling of PWM Converters with Regular or Tapped Inductors Using TIS-SFG Approach, *IEEE Transactions on Power Electronics*, vol. 31, no. 2, pp. 1702-1716, 2016.
- [25] H. Chen, Y. Zhang, D. Ma, A SIMO parallel-string driver IC for dimmable led backlighting with local bus voltage optimization and single time-shared regulation loop, *IEEE Trans. Power Electronics*, vol. 27, pp. 452-462, 2012.
- [26] D. Ma, W. H. Ki, C. Y. Tusi et al., Single-inductor multiple output switching converters with time-multiplexing control in discontinuous mode, *IEEE J. Solid-State Circuits*, vol. 38, pp. 89-100, 2003.
- [27] T. Li, *Single inductor multiple output boost regulator*, 2000.
- [28] A. Ghosh, F. Boora, A. Zare, Multi-output buck-boost converter with enhanced dynamic response to load and input voltage changes, *IET Power Electronics*, vol. 4, pp. 194-208, 2011.
- [29] A. Nami, F. Zarei, A. Ghoshi et al., Multi-output DC-DC converters based on diode-clamped converters configuration: topology and control strategy, *IET Power Electronics*, vol. 3, pp. 197-208, 2010.
- [30] K. Wing-Hung, M. Dongsheng, Single-inductor multiple-output switching converters, in PESC. 2001 IEEE 32nd Annual in Power Electronics Specialists Conference, 2001, pp. 226-231.
- [31] B. C. Kuo, F. Golnaraghi, *Automatic control systems*, John Wiley, 2002.
- [32] A. Khaki-Sedigh, B. Moaveni, *Control configuration selection for multivariable plants*, Springer, vol. 391, 2009.
- [33] J. M. Maciejowski, *Multivariable feedback Design*: Addison-Wesley, 1989.

پی‌نوشت

-
1. single-inductor multi-output
 2. cross regulation
 3. signal flow graph
 4. anchored interplanetary monitoring platform
 5. bipolar supplies
 6. organic light emitting diodes
 7. sub converter
 8. single inductor dual-output
 9. transmittance